

UP Board Solutions for Class 7 Sanskrit chapter 7

प्रहेलिका

अभ्यास

प्रश्न 2.

एकपदेन उत्तरत

(क) दन्तैः हीनः शिलाभक्षी कः अस्ति?

उत्तर :

उपानहः

(ख) पादैः बिना कः गच्छति?

उत्तर :

पत्रम्

(ग) राष्ट्रियः विहगः कः अस्ति?

उत्तर :

मयूरः

(घ) कस्य राज्यं सर्वश्रेष्ठम्?

उत्तर :

रामः

(ङ) पाठे जलस्य कति रूपाणि वर्णितानि?

उत्तर :

त्रीणि

प्रश्न 3.

मजूषातः पदानि चित्वा वाक्यानि पूरयत (पूरे करके) यथा-छात्राः सदा शिक्षकं नमन्ति।

(क) असत्यवचनं न कथनीयम्।

(ग) प्रतिदिनं दन्तधावनं स्नानं च कुर्यात्।

(घ) जलं विना जीवनं न सम्भवति।

(ङ) स्वपाठे पुनः पठ।

प्रश्न 4.

पाठे प्रयुक्तानि लट्लकारस्य क्रियापदानि लिखत (लिखकर)

यथा – गच्छति, अस्मि, पश्यन्ति, गच्छामि, कथयामि

प्रश्न 5.

सन्धि-विच्छेदं कुरुत (सन्धि-विच्छेद करके)

पदम्

सन्धि-विच्छेदः

समृद्धोऽपि
शोभितोऽस्मि
मकारोऽन्ते

समृद्धः + अपि
शोभितः + अस्मि
मकारः + अन्ते

प्रश्न 6.

उपयुक्तशब्देन वाक्यं पूरयत (पूरे करके)

(क) मयूराः नृत्यन्ति।

(ख) जनाः जलम् पिबन्ति।

(ग) जनाः चित्राणि पश्यन्ति।

प्रश्न 7.

रेखांकितपदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत (करके)

यथा – मयूरस्य नृत्यं जनाः पश्यन्ति।

उत्तर :

मयूरस्य नृत्यं के पश्यन्ति।

उपानत् परपादेन गच्छति।

उत्तर :

कः परपादेन गच्छति।

(ख) पत्रं पादेन विना गृच्छति।

उत्तर :

पत्रं कस्य विना गच्छति?

हिमः जलस्य एव रूपम् अस्ति।

उत्तर :

कः जलस्य एवं रूपम् अस्ति।

प्रश्न 8.

चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषातः पदानि च चित्वा वाक्यानि रचयत

उत्तर :

बालकाः खेलन्ति। सूर्यः उदयति। खगाः उड्यन्ते। जनाः सन्ति। चित्रपतङ्गाः कूजन्ति। केशवः पश्यति। देविका खगाः पश्यन्ति।